

Saldus novada Jaunlutriņu pagasta bibliotēka

Bibliotēkas 2025.gada pārskats

Saturs

Kopsavilkums	3
1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums.....	5
2. Finansiālais nodrošinājums.....	5
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums.....	6
4. Personāls	7
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība.....	11
6. Krājums.....	15
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem	17
9. Projekti.....	19
10. Publicitāte	19
11. Sadarbības tīkla raksturojums	19
12. Pielikumi.....	20

Kopsavilkums

Darba prioritātes un sasniegumi 2025. gadā bija:

- Sabiedrības izglītošana, stiprinot noturību pret dezinformāciju attīstot digitālās prasmes drošībai pret krāpniekiem un manipulācijām interneta vidē;
- Bibliotēkas publicitātes veicināšana sociālajos tīklos;
- Lasīšanas aktivitāšu organizēšana pieaugušajiem, pirmskolas un jaunākā skolas vecuma bērniem;
- Iedzīvotāju, kuriem nav iespējams nokļūt līdz bibliotēkai apzināšana, un literatūras piegāde dzīves vietā;
- Novadpētniecības aktivitātes, lai saglabātu un popularizētu vietējo iedzīvotāju vēsturisko atmiņu;
- Profesionālā pilnveide, apmeklējot kursus, seminārus, konferences klātienē vai tiešsaistē;
- Valsts un pašvaldību vienoto klientu apkalpošanas centru (VPVKAC) izveide, mācības un pieejamo pakalpojumu nodrošināšana bibliotēkās.

2025. gadā kā viena no svarīgākajām prioritātēm bibliotēkā bija darbs ar bērniem jaunākā un pirmskolas vecuma, lai veicinātu viņu lasītprasmes attīstību un saglabātu interesi par grāmatām. Bibliotēka aktīvi iesaistījās sabiedriskajā dzīvē, organizējot kultūras un izglītojošus pasākumus bērniem un pieaugušajiem, tādējādi stiprinot kopienas saliedētību.

Atzīmējot latviešu grāmatniecības piecsimtgadā, Latvijas Nacionālā bibliotēka organizēja pasākumu “Cauri tumsai ar grāmatu”. Bibliotēkā pasākumu vēroja tiešsaistē, un katrs varēja atrast savām interesēm un paaudzei atbilstošu piedāvājumu. Cikla “Latviešu grāmatai 500” ietvaros, bibliotēkā bija skatāma izstāde “Seno grāmatu stāsts”, kas pievēršas latviešu grāmatniecības vēsturei un drukātā vārda lomai sabiedrības attīstībā. Izstāde aptver laika posmu no 1908. gada līdz 1942. gadam. Izstāde parāda lasīšanas spēku latviešu kultūrā un to, kā pārmaiņas lasīšanas praksēs atspoguļo plašākas sabiedrības transformācijas. Grāmatas saturs sākot no reliģiska rituāla un garīgas pieredzes līdz izglītībai, praktiskiem ikdienas padomiem. Turpmāk šīs grāmatas tiks izmantotas pasākumos gan pieaugušiem, gan bērniem.

Arvien vairāk bibliotēkā darba procesos tiek izmantots mākslīgais intelekts. ChatGPT un citi mākslīgā intelekta (MI) rīki ir ērti izmantojami dažādu ikdienišķu uzdevumu veikšanai, tie var

palīdzēt iegūt informāciju, sagatavot prezentācijas, anotācijas, aptaujas, uzrakstīt programmatūras kodu un vēl daudzko citu. Lai veiksmīgi turpinātu strādāt ar mākslīgo intelektu, ir svarīgi apgūt jaunas zināšanas par mākslīgā intelekta sistēmu darbības principiem un iespējām to pielietot bibliotēku darbā, īpaši medijpratības veicināšanai senioru auditorijai.

Jaunlutriņu bibliotēkā un filiālē Ošeniekos pagasta iedzīvotājiem ir iespēja samaksāt Saldus novada pašvaldības rēķinus, nekustamā īpašuma nodokli, zemes nomas maksu, valsts un pašvaldības nodevas. Bibliotēkā notiek iedzīvotāju iesniegumu pieņemšana, konsultāciju sniegšana par pašvaldības iestāžu sniegtajiem pakalpojumiem un kompetenci, iedzīvotāju apkalpošana, sniedzot nepieciešamo informāciju. Šāds pakalpojums noteikti ir ieguvums vietējai kopienai.

Bibliotēkā ir iespējams iekļūt cilvēkiem ar kustību traucējumiem.

Sabiedrības iesaistes kustība “Restarts lasīšanai”

Jaunlutriņu bibliotēka aktīvi iesaistās valsts lasīšanas veicināšanas programmās. Tiek iesaistīti aktīvākie lasītāji, uzrunāti visu vecumu cilvēki lasīt pašiem un veidot lasīšanas tradīcijas. Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2025 piesaista arvien vairāk jauno lasītāju, jo noslēgumā ir tikšanās ar kādu no grāmatu autoriem, lasītāju godināšana, koncerts un balvas. 3-4 gadus veci bērni tika iesaistīti lasīšanas veicināšanas projektā “Grāmatu starts”. Bibliotēkā rūpējas par pirmskolas vecuma bērnu lasītprieku, piedāvā izglītojošas, radošas un attīstošas nodarbības.

Problēmas un to risinājumi.

Joprojām starp problēmām atzīmējamas iedzīvotāju vājās informācijas meklēšanas un atlasēšanas spējas, tāpēc tiek piedāvātas informācijpratības un medijpratības nodarbības visām vecuma grupām. Bērnu un jauniešu vidū vērojama slikta lasītprasme, tāpēc tiek piedāvātas lasīšanas veicināšanas programmas, iedvesmojoši pasākumi.

Citi aktuāli jautājumi.

Novadu bibliotēku pieredzes apmaiņas brauciens

Valsts un pašvaldību vienoto klientu apkalpošanas centru atklāšana

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums

Jaunlutriņu pagasta bibliotēka dibināta 1950. gadā, tā atrodas Saldus novada, Jaunlutriņu pagasta pārvaldes ēkas pirmajā stāvā. Bibliotēkas apkalpojamā teritorijā ir gan pašvaldības, gan privātās iestādes un uzņēmumi: pagasta pārvalde, medpunkts, pirmskolas izglītības iestāde “Kāpēcītis”, kultūras nams, sociālais dienests, zemnieku saimniecības, jauniešu centrs, Jukuma Vācieša muzejs.

Jaunlutriņu pagastā uz 2025. gada 1. janvāri ir 696 iedzīvotāji. Bērnodārzu apmeklē 40 audzēkņi. Bibliotēka apkalpo pagasta iedzīvotājus, arī iebraucējus, kuri bibliotēku apmeklē vasaras sezonā.

Savukārt, Jaunlutriņu pagasta bibliotēkas struktūrvienība Ošeniekos ir ciemata iedzīvotāju vienīgais kultūras, informācijas un izglītības centrs, kuras darbības mērķis ir nodrošināt dažādu iedzīvotāju grupu interesēm piemērotu literatūru visa gada garumā, iesaistīt dažāda vecuma un dažādu interešu cilvēkus bibliotēkas pakalpojumu izmantošanā, attīstīt bibliotēku kā sabiedrības centru visām vecumu grupām.

Jaunlutriņu pagasta bibliotēkas struktūrvienībā Ošeniekos, pieejamība bibliotekārajiem pakalpojumiem tiek nodrošināta 8 stundas nedēļā (otrdienās 3 st., trešdienās 3.st., piektdienās 2.st.) iedzīvotājiem izdevīgā laikā. Bibliotēkā ir iespējams izmantot interneta pakalpojumus uzziņām, pārskaitījumu veikšanai ar internetbankas palīdzību, iegūt lasīšanā visjaunākās grāmatas un pieprasītākos žurnālus, apmeklēt piedāvātos pasākumus, kā arī mācīties.

Kā lielākajā daļā Latvijas pagastu, iedzīvotāju skaits samazinās dažādu iemeslu dēļ, tātad arī situācija bibliotēkās mainās gan apmeklējuma ziņā, gan interešu ziņā, jo jaunās tehnoloģijas ieņem arvien lielāku vietu cilvēku dzīvē.

Bibliotēku sadarbības modelis reģionā ir centralizēts. Izmaiņas bibliotēku darbībā pārskata periodā nav notikušas, bibliotēku akreditācija pārskata periodā nav notikusi.

2. Finansiālais nodrošinājums

Finansējumu bibliotēkas uzturēšanai nodrošina Saldus novada pašvaldība. Katru gadu pašvaldības finansējums mazliet palielinās. Budžeta vienas no galvenajām prioritātēm ir krājuma komplektēšana, atalgojums un ar to saistītās valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas. Bibliotēkas vadītājam tiek dota iespēja sastādīt nākamā gada budžetu un iespēju robežās, vajadzības

gadījumā to grozīt. 2025.gadā Jaunlutriņu pagasta bibliotēkas piešķirtais finansējums nodrošina bibliotēkas pamatfunkciju veikšanu.

Tabula “Bibliotēkas izdevumi”

	2023	2024	2025
Izdevumi kopā (EUR)	14409	15967	16294
Darbinieku atalgojums (bruto)	12059	13327	13026
Krājuma komplektēšana	2350	2878	3268

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Jau kopš 1992.gada Jaunlutriņu pagasta bibliotēka nemainīgi atrodas 1988.gadā celtās ēkas pirmajā stāvā. Kopējā telpu platība nav mainījies – 120m². Jaunlutriņu pagasta bibliotēkas un struktūrvienības Ošeniekos telpu tehniskais stāvoklis labs.

Pārskata periodā Jaunlutriņu bibliotēkā ir iebūvētas durvis, lai būtu iespēja piekļūt bibliotēkas pakalpojumiem cilvēkiem ar kustību traucējumiem.

Kā redzams tabulās zemāk, bibliotēkas iekārtas un aprīkojums ir pietiekams, lai nodrošinātu bibliotēkas pakalpojumu sniegšanu un funkciju veikšanu.

Tabula “Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums ”Jaunlutriņu pagasta bibliotēka

	Darbiniekiem (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Vērtējums (gads)
Datori	1	6	2 (2025) 5 (2014)
Multifunkcionālās iekārtas	1		(2025)

Tabula “Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums” struktūrvienība Ošenieki

	Darbiniekiem (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Vērtējums (gads)
Datori	1	3	3 (2014) 1 (2013)
Multifunkcionālās iekārtas	1		(2014)
CD atskaņotājs	1		(2015)
Laminējamā iekārta	1		(2015)
Projektors	1		(2021)

Bibliotēka ir aprīkota ar darbam nepieciešamām pamatierīcēm, kurām ir dažāds nolietojums, bet tās darbojas. Vecākais dators iegādāts 2013. gadā un ir 12 gadus vecs, 8 datori ir 11 gadus veci. Bibliotēkas darbiniecei un apmeklētājiem, kopā 2 datori, iegādāti pārskata periodā. Tas saistīts ar vienoto valsts un pašvaldību klientu apkalpošanas centra izveidi.

Informācijas tehnoloģiju attīstība radusi iespēju izmantot ļoti lielu informācijas daudzumu un pakalpojumu pieejamību visiem, kam pieejami informācijas tehnoloģiju līdzekļi. Šo pakalpojumu arvien plašāk cenšas izmantot ikviens iedzīvotājs. Bibliotēka ir vieta, kur iespējams izmantot informācijas tehnoloģijas bez maksas. Šāds pakalpojumu piedāvājums prasa ieguldījumus tehnoloģiju uzturēšanā un attīstībā-datortehnika, multifunkcionālās iekārtas, interneta pieslēgums.

Kopumā vērtējot bibliotēkas bērnu un jauniešu telpu stāvokli, aprīkojuma nodrošinājumu un pieejamību, bibliotēka atrodas labās, pieejamās telpās ar pietiekamu mēbeļu un tehnisko aprīkojumu.

Problēmas un to risinājumi materiālā un tehniskā stāvokļa jomā

Ar laiku būtu jānomaina vecākie datori pret jaunākiem un jaudīgākiem, jo šie ir ļoti novecojuši. Pašvaldības ierobežotais finansējums datortehnikas u.c. tehnisko iekārtu atjaunošanai, ir nepietiekošs. Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem

4. Personāls

Saldus novada Jaunlutriņu pagasta bibliotēkā un struktūrvienībā Ošeniekos strādā viens darbinieks-bibliotēkas vadītāja. Darbiniecei ir pilna slodze. Bibliotēkas vadītājai ir pirmā līmeņa profesionālā augstākā izglītība Bibliotēku informācijas specialitātē.

Profesionālo izglītību bibliotekāre papildina piedalotiesursos, semināros, apmācībās, gan klātienē, gan attālināti. Bija iespēja apgūt daudz jauna un noderīga bibliotekārajam darbam, piedaloties Saldus novada bibliotēkas rīkotajos apmācībuursos.

Tabula “Apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi”

N.p.k.	Organizētājs(-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Stundu skaits	Klātienē vai attālināti
1.	Saldus novada bibliotēka. Vada Saldus novada	Par kvīšu grāmatiņu ceturkšņa un gada atskaišu pareizu sagatavošanu, jaunu rēķinu sagatavošana un	3	Klātienē

	pašvaldības darbinieces: Santa Pareiza Daira Makare Nellija Ezerlīce Viļute Neimeta	iesniegšanas kārtība (izmaiņas likumdošanā, rēķins xml formātā) Gada plāns-lielākie notikumi, galvenie darbi. Ieskats 2025. gada statistikas rādītājos. E-paraksts mobile		
2.	Saldus novada bibliotēka. Vada Andra Gaigala (mācību centrs) LPS dalībnieku asociācijas pārstāve Ruta Emerberga BUTS Saldus filiāle Galerija BuddeArt	Mācību centra aktualitātes. Tikšanās ar Latvijas Pensiju sistēmas dalībnieku asociācijas pārstāvi Rutu Emerbergu. Mācību centra BUTS Saldus filiāles apmeklējums, mākslinieces Lienas Gustas personālizstādes “Brīvības soļi” apskate. Informācija par mācībām, kuras tiek īstenotas Eiropas Savienības (ES) Atveseļošanas fonda projekta “Prasmju pilnveide pieaugušajiem” mūžizglītības pasākumu ietvaros, izmantojot NVA kuponu metodi un ir paredzētas nodarbinātajiem. Galerijas BuddeArt apmeklēšana, mūsu kolēģes Janas Stabulnieces gleznu izstādes apskate.	3	Klātiene
3.	Saldus novada bibliotēka. Vada bibliotekāre Anita Berga (spēle)	Informatīvs ziņojums par darba jautājumiem, jaunās ceturkšņa statistikas veidlapas prezentācija, galda spēle “Digitālie prātnieki”, Jaņa Rozentāla Saldus vēstures un mākslas muzejs (tekstila izstāde “Sasējušies” un izstāde “Divas Ildzes”)	3	Klātiene
4.	Jūlija Semjonova www.onlinecoah.lv	Praktisks seminārs kā novērst izdegšanas riskus un saglabāt emocionālo līdzsvaru. Semināra tēmas:	4	Klātiene

		<ol style="list-style-type: none"> 1) kā rūpēties par savu iekšējo resursu atjaunošanu, 2) kā regulēt emocijas un mazināt stresu, 3) kā cilvēka domas un personības iezīmes ietekmē viņa labbūtību, 4) kā mazināt izdegšanas riskus darba vidē. 		
5.	Saldus novada bibliotēka. Vada Saldus novada bibliotēkas direktores vietniece Evita Spulaša	Pieredzes apmaiņas brauciens Mežāres bibliotēka -Varakļānu bibliotēka - Rēzeknes bibliotēka - Ludzas bibliotēka		
6.	Saldus novada bibliotēka. Vada Evita Spulaša, Saldus novada bibliotēkas direktores vietniece	E.Spulašas pieredze Erasmus+ projektā. Aktuālie darba jautājumi (budžeta sagatavošana, statistika u.c.)	3	Klātiene
7.	Saldus novada bibliotēka sadarbībā ar LNB Bibliotēku attīstības centru un Latvijas Republikas Kultūras ministrijas finansiālu atbalstu. Vada Irēna Birgersone, Izglītības darba speciālists tehnoloģiju un mūžizglītības jautājumos.	Pasaules medijpratības un informācijpratības nedēļas ietvaros organizēts seminārs “Cilvēka prāts-vienīgais antivīruss” Saldus novada bibliotēkas darbiniekiem un skolu bibliotekāriem. Semināra tēmas - kā atpazīt dziļviltojumus un citus mākslīgā intelekta (MI) radītus maldināšanas piemērus, kā izveidot MI asistentu, praktiski padomi to pielietošanā darbā un ikdienā. Jaunākās tendences MI jomā.	2	Klātiene

8.	Saldus novada bibliotēka. Vada Eva Radova (LNB), Evita Spulaša Saldus novada bibliotēkas didrektores vietniece	Informācijas meklēšana Digitālajā bibliotēkā un saistītajos digitālajos resursos: praktikums; Saldus novada bibliotēkai 100	6	Klātiene
9.	Latvijas Nacionālā bibliotēka	Soli pa solim: darbs ar bērniem un jauniešiem bibliotēkā. Galvenās tēmas: -kopīgā un atšķirīgā darba raksturojums ar bērniem un jauniešiem skolu, publiskajās un koledžu bibliotēkās; -bibliotekārās nozares profesionālās pilnveides elektroniskie resursi; -bibliotekārās stundas un to izstrāde; -pētniecība un lokālās kultūrvides pētīšana; -sadarbības daudzveidība bibliotēkā ar dažādām organizācijām un cilvēku grupām.	10	Neklātiene
10.	Pedagoģiskās meistarības skola	Emocionāli izturīga vide darbā ar cilvēkiem: psihohigiēna un profesionālā darba līdzsvars. Galvenās tēmas: -draudzīga kolektīva veidošana; -ķermena psihoterapija, teātra vingrinājumi; -krāsu ietekme uz uzvedību, ķermena valoda, zīmējumi un rokraksta analīze; -produktīvs mākslīgā intelekta izmantojums profesionālajā darbā; -psihohigiēnas pamati.	36	Klātiene

11.	LNB	‘‘Tīmekļa etiķete bibliotēkārājā darbā’’. Galvenās tēmas: -tīmekļa etiķetes definīcija un pamatprincipi; -e-pasta etiķete; -galvenie noteikumi un praktiski padomi, veiksmīga, korekta un ētiska komunikācija, izmantojot e-pastu un citus tīmekļa rīkus.	4	Klātiene
-----	-----	--	---	----------

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Bibliotēkai ir nozīmīga vieta Jaunlutriņu pagasta dzīvē. Bibliotēkas darbība vērsta uz mācību un darba kvalifikācijas un saturīga brīvā laika pavadīšanas iespēju pilnveidošanu. Bibliotēkas apmeklētāji brīvi izmanto bezmaksas interneta pakalpojumus uzziņām, pārskaitījumu veikšanai ar internetbankas palīdzību, iegūt lasīšanā visjaunākās grāmatas un pieprasītākos žurnālus, iespēju robežās apmeklēt piedāvātos pasākumus, kā arī mācīties. Bibliotēkas apmeklētājiem iespējams pilnveidot digitālās prasmes dokumentu noformēšanā un saglabāšanā, e-pasta lietošanā, aprēķinu veikšanā programmā Excel, www. Latvija.lv pakalpojumu lietošanā, viedo tālruņu izmantošanā ikdienā u.c. Bērni un jaunieši meklē informāciju pētnieciskiem darbiem, mācībām. Tādās reizēs viņi tiek iepazīstināti ar bibliotēkā pieejamām datu bāzēm. Bibliotēkā ir iespējama dokumentu parakstīšana ar e-parakstu.

Bibliotēka ir arī kā vieta, kur, pateicoties esošajām informācijas tehnoloģijām, citas organizācijas var rīkot dažādus kursus, pasākumus dažādām iedzīvotāju grupām. Arvien biežāk bibliotēka veic arī sociālās funkcijas, kas pastāv līdzās bibliotēkas pakalpojumiem. Bibliotēka ir kļuvusi par ierastu komunālo, patērētās elektrības, telefonu maksājumu vietu. Bibliotēkā tiek pasūtītas, rezervētas, apmaksātas un izdrukātas koncertu, teātra izrāžu biļetes, kā arī aviobiļetes. Izmantojot bezmaksas interneta pakalpojumus, tiek meklēts darbs, pirkti un pārdoti, aizpildītas dažādas anketas un VID deklarācijas. Bibliotēkas darbinieki ir starpnieki starp pagasta, novada un valsts iestāžu darbiniekiem un iedzīvotājiem.

Bibliotēka ir pieejama cilvēkiem ar kustību traucējumiem, bet struktūrvienībā Ošeniekos nav pieejama cilvēkiem ar kustību traucējumiem un tā nav aprīkota ar iekārtām cilvēkiem ar speciālām vajadzībām. Ja ir nepieciešamība, iepriekš piezvanot, iespēju robežās tiek piegādāti pieprasītie periodikas izdevumi un grāmatas lasītājiem mājās. Tas ir veids, kā bibliotēka iegūst plašāku lasītāju loku.

Tabula "Bibliotēkas pamatrādītāji"

	2023	2024	2025	% salīdzinot ar iep. gadu
Aktīvo lietotāju skaits	339	352	339	+4%;-4%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	105	108	109	+3%;+1%
Bibliotēkas apmeklējums	4455	4030	3733	-10%;-8%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	1171	1038	907	-11%;-14%
Virtuālais apmeklējums				
Izsniegums kopā	6830	7614	6595	+11%,-16%
<i>t. sk. grāmatas</i>	5196	5915	5036	+14%;-18%
<i>t.sk. periodiskie izdevumi</i>	1634	1624	1483	-1%;-10%
<i>t. sk. bērniem līdz 18.g.</i>	1399	1208	1652	-14%;+27%
Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita pagastā	47,2%	49,4%	48,7%	+2,2%;-1%
<i>t.sk. bērni līdz 18g.</i>	78%	77%	75%	-3%;-1%
Iedzīvotāju skaits	718	713	696	-0,7%;-2,44%

Tiek izmantoti Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes dati.

Lietotāju kopskaits - salīdzinot ar 2024. gadu, samazinājies par **13** lietotājiem jeb **4%** mazāk, bet bērnu un jauniešu lietotāju skaits ir nedaudz audzis par **1** jeb **1%**. Pēc Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes datiem iedzīvotāju skaits ir samazinājies. Bibliotēka bērniem organizēja tikšanos ar interesantiem bērnu grāmatu autoriem. Notika daudz radošu nodarbību. Tāpēc bērnu un jauniešu lietotāju skaits nemazinās.

Kopējais fiziskais apmeklējums - salīdzinot ar 2024.gadu ir samazinājies par **8%**, tas skaidrojams ar to, ka ļoti daudz vecāki un viņu bērni apmeklē darba un mācību iestādes Saldus pilsētā un tuvākos novados, līdz ar to, apmeklējot arī tur esošās bibliotēkas. Jaunlutriņu pagastā skola tika reorganizēta 2021. gada oktobrī.

Kopējais izsniegums - samazinājies par **16%**, jo daudzi lietotāji, kuri tiek apkalpoti mājās, ir gados veci cilvēki, tādēļ grāmatas ar maziem burtiem ir grūti salasāmas un nav pieprasījums pēc tām. Turpmāk būs iespēja šādiem lasītājiem saņemt pielāgotās literatūras izdevumus sadarbībā ar Saldus novada bibliotēku, kura literatūras izdevumus saņem no Latvijas Neredzīgās bibliotēkas.

Grāmatu izsniegums - samazinājies par **18%**, jo Jaunlutriņu bibliotēkas lasītāju, tādi, kuri tieši izvēlas dailliteratūru, paliek mazāk.

Periodisko izdevumu izsniegums - samazinājies par **10%**, jo palielinoties abonēšanas cenām, sanāk pasūtīt mazāk eksemplāru iekļaujoties budžeta līdzekļos. Lasītājiem pietrūkst žurnālu daudzveidība. Periodikas krājums regulāri tiek pārskatīts, tiek norakstīti nolietoti un novecojuši izdevumi. Jaunlutriņu bibliotēkai ir struktūrvienība Ošeniekos, tādēļ periodiku nākas sadalīt uz divām bibliotēkām.

Izsniegums bērniem un jauniešiem – palielinājies par **27%**, jo bibliotēkā ir īstenotas lasīšanas veicināšanas programmas, kā arī tikšanās ar bērnu grāmatu autoriem. Visas lasīšanas veicināšanas aktivitātes un radošie pasākumi bērniem un jauniešiem ir radījuši papildu interesi par lasīšanu, bibliotēku krājumu un pakalpojumiem. Būtiska nozīme ir arī jaunieguvumu popularizēšanai bibliotēku sociālajos tīklos.

Bibliotekārais aptvērums % no iedzīvotāju skaita pagastā mazliet samazinājies par 1%. Tas skaidrojams ar iedzīvotāju samazināšanos.

Pakalpojumu attīstība, jauninājumi-kopaina, piemēri, vērtējums

Jaunlutriņu bibliotēkas pakalpojumu piedāvājums ir daudzpusīgs, tajā pašā laikā svarīga ir to kvalitāte un arī regulāra sabiedrības informēšana par pakalpojumu pieejamību bibliotēkā.

Jaunlutriņu bibliotēka piedāvā dažādu pasākumu organizēšanu bibliotēku lietotājiem. Pārsvārā pasākumi paredzēti visiem bibliotēku lietotājiem, taču nereti tiek organizēti arī pasākumi, kuri tendēti uz atsevišķām lietotāju mērķgrupām, piemēram, rokdarbniecēm, senioriem, lasītājiem ar dažādām interesēm.

Bibliotēkā, lai piesaistītu vairāk lasītāju, jaunumi tiek piedāvāti lietotājiem uzreiz pēc to apstrādes. Sociālajos tīklos tiek veidoti jaunieguvumu saraksti.

2025. gadā tika ieviesta tradīcija izlikt izstādēs pagasta iedzīvotāju radošos darbus un kolekcijas. Bibliotēkā bija apskatāmas pagasta mākslinieču Daigas Mickēvičas, Dainas Kazradzes un Maijas Zaļumas gleznu izstādes.

Pārskata periodā tika organizēti pasākumi dažādām mērķgrupām:

- 1) ‘‘Ļaujies krāsu plūsmai’’ kopā ar mākslinieci Viju Kurpnieci. Pasākuma apmeklētājiem tika piedāvāta Mākslas meditatīvā meistarklase. Bija skatāma mākslinieces izstāde ‘‘Mans ceļš.’’
- 2) Digitālās nedēļas ietvaros, tika organizēts pasākums senioriem ‘‘Esi medijpratīgs.’’ Lektore Irēna Birgersone informēja par daudzām iespējām, ko sniedz tehnoloģijas, izmantojot tās atbildīgi. (1. pielikums)

- 3) Pasākums rokdarbniecēm ‘‘Ziedu dažādība.’’Rokdarbnieces veidoja krāšņus ziedus no dzijas. (2. pielikums)
- 4) Dzejas dienu pasākums ‘‘Dzejas un dziesmu programma 365’’ kopā ar mūziķi un dzejnieku Guntaru Raču un Edvardu Strazdinu. (3. pielikums)
- 5) ‘‘Gada aktīvāko lasītāju godināšana’’ kopā ar stāstnieci Līgu Reiteri. Pasākumā tika godināti aktīvākie grāmatu lasītāji. Stāstniece Līga Reitre ar savu stāstījumu rosināja lasītājos interesi par lasīšanu un mutvārdu stāstīšanas tradīcijām radot iedvesmojošu un radošu vidi visiem apmeklētājiem. (4.pielikums)

Lai popularizētu krājumu, katru mēnesi bibliotēka organizē tematiskās izstādes-dažādu nozīmīgu notikumu atceres dienas, literārās izstādes - slavenu rakstnieku jubilejas, jaunāko grāmatu izstādes.

Bibliotēkas apmeklētājiem ir brīvi pieejamas novadpētniecības mapes, kuras var apskatīt bibliotēkā, kavēties atmiņās, meklēt pazīstamus cilvēkus, stāstīt atmiņu stāstus.

Uzziņu un informācijas darbs

Mūsdienās bibliotēkas ir ne tikai grāmatu krātuves, bet arī informācijas centri, tāpēc informācijas pakalpojumi bibliotēkā ir bibliotekāra ikdiena. Uzziņu izpildē izmanto ne tikai tradicionālo krājumu, bet arī elektronisko katalogu, internetu, tiešsaistes datubāzes: Letonika, Lursoft (News.lv laikrakstu bibliotēka).

Uzziņu meklētāji ir dažādi: periodikas lasītāji, skolēni, interneta lietotāji. Iepazīstoties ar jaunākajiem žurnāliem, avīzēm, lietotāji gūst informāciju visās dzīves jomās, bet daudzkārt nepieciešams izpildīt pieprasījumus: tās ir tematiskās, precizējošās, adresālās, faktogrāfiskās uzziņas. Pa telefonu lietotāji vēlas noskaidrot par dažādiem mazpazīstamākiem novadniekiem vai jāsameklē raksti par notikumiem. Cilvēki zvana, lai noskaidrotu dažādus sadzīviskus jautājumus.

Daudziem bibliotēkas apmeklētājiem bija nepieciešama palīdzība interneta vidē, piemēram, e-pasta izveide, parakstīt dokumentu ar e-parakstu un to aizsūtīt adresātam, veikt izdrukas no internetbankas, aktivizēt internetbankas karti, aizpildīt VID deklarāciju par izlietoto degvielu, no www.uzdevumi.lv izdrukāt skolēnam veicamos uzdevumus (izmantojot personīgo telefonu, caur WhatsApp un videokameru veikta konsultācija ar skolotāju), PMLP tīmekļa vietnē sameklēt un aizpildīt veidlapu par personas ‘‘Ielūguma apstiprināšanu vīzas vai uzturēšanās atļaujas pieprasīšanu Latvijas Republikā’’ u. c.

Tabula "SBA rādītāji"

SBA	2023	2024	2025
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	208	92	282
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	17	9	86

Pārskata periodā ir palielinājies no citām bibliotēkām saņemto dokumentu skaits, jo bibliotēku apmeklēja studenti, kuriem bija nepieciešama mācību literatūra bakalaura un maģistra darbiem, kā arī bija pieprasījums pēc grāmatām, kuras nav Jaunlutriņu bibliotēkā, bet ir citās Saldus novada bibliotēkās.

Ievērojami palielinājies uz citām bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits. Laba sadarbība ir izveidojusies ar Zirņu, Šķēdes, Saldus novada, Lutriņu un Saldus pagasta bibliotēkām. Krājuma apmaiņa notiek iepriekš saskaņojot ar bibliotekāri pasūtīt vajadzīgās grāmatas.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem

6.Krājums

Jaunlutriņu pagasta bibliotēkai krājuma komplektēšanai 2025.gadā piešķirtais finansējums no pašvaldības budžeta bija – grāmatām 2000 EUR un periodikai 900 EUR gadā. Kopā grāmatām un presei iztērēti 3268 EUR. Katru gadu finansējums krājumu komplektēšanai gan grāmatām, gan presei palielinās, jo dārgāki kļūst izdevumi. Pasūtīt preses izdevumus tiek uzklaustītas lasītāju vēlmēs un vajadzības.

2025. gadā no 195 (neskaitot seriālizdevumus) jaunieguvumiem 72 grāmatas ir iegādātas jaunākā, vidējā un vecākā skolas vecuma lasītājiem. Daiļliteratūra pieaugušajiem nepieciešama daudzveidīgāka, lai nodrošinātu lasāmvielu dažādām gaumēm. Lietotāju pieprasīta ir daiļliteratūra – gan ārzemju, gan latviešu, bērnu literatūra, grāmatas par veselību, psiholoģiju, par dažādiem rokdarbiem. Pirkumus veic, rūpīgi pārdomājot pieprasījumu, lai nopirktajai grāmatai būtu pēc iespējas lielāks apgrozījums.

Bibliotēkas krājums tiek komplektēts tā, lai maksimāli apmierinātu bērnu un jauniešu mērķauditorijas vajadzības. Svarīgi ņemt vērā lietotāju pieprasījumus, lai krājums būtu daudzpusīgs

un noderīgs gan mazākā vecumposma bērniem, gan jauniešiem. Liela vērtība pievērsta kvalitatīvai nozaru, latviešu un tulkotai bērnu un jauniešu literatūrai, lai atbilstu visu vecumu lietotāju interesēm. Bibliotēka cenšas nodrošināt skolēniem nepieciešamās ieteicamās literatūras sarakstos esošās grāmatas. Ja tās nav bibliotēkā, tad tiek pasūtītas no citām bibliotēkām caur SBA.

Grāmatu pirkumi veikti no SIA VIRJA AK, Zvaigzne ABC, SIA, un Jānis Roze, SIA jo apmierina gan piedāvājums, gan piegādes izpilde. Labas un vērtīgas grāmatas saņemtas no Latvijas Nacionālās bibliotēkas bezatlīdzībā.

Laikraksti un žurnāli pasūtīti a/s “Latvijas Pasts”, izmantojot atlaižu piedāvājumu “Laimīgajā nedēļā”, tādējādi var pasūtīt žurnālus un laikrakstus izdevīgāk. Līdzekļi preses abonēšanai nav pietiekami, jo Jaunlutriņu pagasta bibliotēkai abonētie preses izdevumi jādala ar struktūrvienību Ošeniekos. Cenu kāpuma dēļ, lielākā daļa apmeklētāju žurnālus un avīzes lasa bibliotēkā, tādēļ vēlētos lielāku daudzveidību, jo vēlmes un intereses ir dažādas. 2024.gadā par pašvaldības līdzekļiem 2025.gadam abonēti 14 nosaukumu preses izdevumi, no tiem 3 izdevumi bērniem un jauniešiem. Tas ir par 2 izdevumiem vairāk kā pagājušogad. Bibliotēkas krājums papildināts ar 474 jaunieguvumiem, tas ir par 59 izdevumiem mazāk kā iepriekšējā gadā.

2025. gadā norakstīti 801 eksemplārs. Norakstīšanas iemesli – novecojušas, nav pieprasījuma, nolietotas un dubletes. Bibliotēkai jāturpina strādāt pie krājuma satura kvalitātes uzlabošanas, attīrot to no novecojušas, fiziski nolietotas un maz izmantotas literatūras. Vairāk jāizvērtē nozaru literatūra. Pēdējos gados novērots, ka bibliotēkas lasītāji maz interesējas par nozaru literatūru, jo vajadzīgo informāciju atrod internetā.

Darbā ar parādniekiem vispopulārākā metode ir atgādinājumu sūtīšana elektroniski, izmantojot BIS ALISE iespējas. Tāpat tiek veikta īsziņu sūtīšana un zvanīšana uz lietotāju norādītajiem tālruna numuriem, uzrunāšana individuāli. Šo procesu bieži vien apgrūtina iedzīvotāju neprecīzi sniegtā informācija.

Bibliotēkas lietotājiem ir iespēja izmantot divas datubāzes- Letonika un News. Lai veicinātu datu bāzu izmantošanu lietotāju vidū informācija par pieejamām datu bāzēm izvietota uzraksta veidā bibliotēkā pie monitoriem. Digitālo prasmju nodarbībās lietotāji tiek informēti par pieejamām datu bāzēm un aicināti tās izmantot. Letonikas lejuplāžu skaits salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem ir ievērojami audzis.

Tabula “Bibliotēkā pieejamo datubāžu izmantojums”

Dabubāze	2023	2024	2025
Letonika			
lejuplāžu skaits	39	432	617
News			
lejuplāžu skaits			

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

2025.gadā Jaunlutriņu bibliotēkas lietotāji ir 109 bērni un jaunieši līdz 18.gadu vecumam. Pēdējo trīs gadu laikā tas ir mainīgs. Galvenie uzdevumi 2025. gadā darbā ar bērniem un jauniešiem:

- bērnu bibliotēkā apkalpošana Jaunlutriņu bibliotēkā un tās struktūrvienībā;
- jaunu lietotāju (bērnu un jauniešu) iesaistīšana bibliotēkā;
- piedalīties Apgāda Zvaigzne ABC organizētajā lasīšanas veicināšanas konkursā bērniem un jauniešiem “Lasīšanas stafete”;
- saturīga brīvā laika iespējas nodrošināšana;
- informācijas tehnoloģiju prasmju un iemaņu apguves nodrošināšana;
- bibliotēkas darba organizēšana un popularizēšana, publicitāte;
- literatūras popularizēšana dažādos lasīšanas veicināšanas pasākumos;
- piedalīšanās mērķprogrammā “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2025”;
- bibliotēkā izglītības procesa pilnveidošana, piedaloties dažādos apmācībuursos, apmeklējot pieredzes apmaiņas braucienu.

Uzziņu un informācijas pakalpojumu sniegšana darbā ar bērniem un jauniešiem notiek regulāri. 2025. gadā galvenokārt tika sniegtas tematiskās uzziņas, kas saistītas ar mācībām, bērnu un jauniešu brīvā laika pavadīšanas iespējām, aktuāliem notikumiem ne tikai Latvijā, bet arī pasaulē. Sniegtas uzziņas par Latviešu gadskārtu svētkiem, augu un dzīvnieku valsts tēmām, dažādu tautu un valsts tradīcijām. Šādas uzziņas sniedz skolēniem dažādu pētniecisko darbu rakstīšanai un zināšanu papildināšanai. Lai precīzi sniegtu uzziņas, bibliotēka izmanto visus pieejamos resursus-datubāzes, uzziņu krājumus, preses izdevumus, kā arī brīvpieejas interneta resursus.

Bērnudārza vecākās grupiņas bērni apmeklē bibliotēku bieži, interesējas par jaunām grāmatām, apskata izstādes. Bērnu grāmatas lasa kopā ar audzinātājiem. Bibliotēkā skatās dažādus mācību raidījumus.

Galvenās problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem ir intereses trūkums par grāmatām un citiem izdevumiem. Tāpēc bērni tika iesaistīti dažādās aktivitātēs, individuāli uzrunāti un aicināti uz bibliotēkas rīkotajiem pasākumiem, ievērojot drošības noteikumus. Struktūrvienībā Ošeniekos tika rīkots galda spēļu čempionāts bērniem. Radošās nodarbības piesaista bērnus apmeklēt bibliotēku. Pēc nodarbībām bērni vienmēr izvēlas sev interesējošu grāmatu lasīšanai. Viena no prioritātēm darbā ar bērniem, bija individuālais darbs, motivējot, ieinteresējot viņu bibliotēkas apmeklēšanai un grāmatu lasīšanai.

Veiksmīgākie pasākumi, lasīšanas veicināšanas aktivitātes

“Bērnu, jauniešu, vecāku žūrijas” ietvaros tika organizēts pasākums-tikšanās ar rakstnieci žūrijas 5+ grāmatas “Sirdslietas” autori Agnesi Vanagu. Bērniem bija jauka, radoša nodarbība grāmatu autore vadībā, kā arī par čaklu grāmatu lasīšanu, bērni tika pie diploma, ballītes un cienasta (5.pielikums).

Bērni un jaunieši piedalījās lasīšanas veicināšanas konkursā “Lasīšanas stafete 2025” un lasīja konkursam izvēlētās grāmatas. Noslēgumā svētki tika svinēti kinoteātrī Forum Cinemas Rīgā, kur visus priecēja burvju mākslinieki Dace un Enriko Pecolli, un bija iespēja noskatīties animācijas filmu “Sliktie 2”.(6. pielikums)

Bērnudārza jaunākās un vidējās grupiņas bērniem notika izzinoša nodarbība “Rudentiņš bagāts vīrs”. Bērni iepazīs ar rudens veltēm, minēja mīklas, krāsoja dažādus augļus un dārzeņus, klausījās pasaku par Zeltaino rudeni. (7. pielikums)

Bērnudārza bērni piedalījās nodarbībā “Mana Latvija”. Bibliotēkā bija iekārtota grāmatu izstāde par mūsu Latviju. (8.pielikums)

Bērniem pasākums “Rūķu vakara pasakas” kopā ar grāmatu autoru Girtu Ančevsi. Dziesmas, pasakas un rūķi. (9. pielikums)

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

8. Novadpētniecība

Novadpētniecības galvenie virzieni Jaunlutriņu bibliotēkai saistīti ar lokālās vietas vēsturi un kultūrvēsturisko objektu izpēti, novadnieku apzināšanu, materiālu vākšanu un apkopošanu un to popularizēšanu.

Novadpētniecības darba mērķis-izzināt, apkopot un popularizēt informāciju par dzimto novadu un tās cilvēkiem.

Atsevišķā mapē ir materiāli par Ošenieku bibliotēkas vēsturi, kas nepārtraukti tiek papildināta, uzzinot jaunus faktus. Bibliotēkā ir izveidots vēstures stends ar svarīgāko informāciju par bibliotēkas rašanos un darbību.

Jaunlutriņu sākumskolas reorganizācijas rezultātā bibliotēkā nonāca liela daļa vēsturisku materiālu par Jaunlutriņu skolu, tās skolotājiem un skolēniem. Darbs tiek veltīts pie šo materiālu apkopošanas un saglabāšanas.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

9. Projekti

2025. gadā Jaunlutriņu bibliotēkā ar pašvaldības finansējuma atbalstu nav realizētu projektu.

10. Publicitāte

Pasākumi tiek izziņoti ar afišu palīdzību, kuras izvietotas bibliotēkā, pie ziņojumu stenda un bibliotēkas facebook lapā. Informācija tiek nodota telefoniski un individuāli katru uzrunājot.

Jaunlutriņu pagasta bibliotēkai ir izveidota lapa *facebookā*, ar kuras palīdzību bibliotēka komunicē ar sabiedrību – informē par pasākumiem, izstādēm, aktivitātēm, publicē galerijas. 2025. gadā Facebook lapas apmeklētāju skaits 1677. Sekotāji bibliotēkas lapai 343.

11. Sadarbības tīkla raksturojums

Ļoti veiksmīga sadarbība pārskata periodā ir izveidojusies ar pagastu kultūras darba organizatoriem. Kopā organizējot pasākumus, bija iespēja finansiāli atbalstīt uzaicinātos māksliniekus, rakstniekus. Līdz ar to tika plaši apmeklēti pasākumi un labas atsauksmes pēc tiem. Laba sadarbība ir izveidojusies ar Jaunlutriņu pagasta bibliotēkas rokdarbnieci Valdu Kornejānovu, kura vienmēr parūpējas par bibliotēkas noformējumu. Laba sadarbība ar PII "Kāpēcītis".

Regulāra informācija tiek saņemta no Saldus novada bibliotēkas darbiniekiem par jaunumiem un aktuāliem jautājumiem. Saldus novada bibliotēkas speciālisti vienmēr palīdz rast atbildes uz jautājumiem par bibliotēkas darbību un attīstības iespējām.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem

Pielikumi

Digitālā nedēļa ‘Esi medijpratīgs’ lektore Irēna Birgersone

Pielikums Nr.2
Pasākums rokdarbniecēm ‘Ziedu dažādība’

Dzejas dienu pasākums ‘Dzejas un dziesmu programma 365’ ar mūziķiem Guntaru Raču un Edvardu Strazdiņu

“Gada aktīvāko lasītāju godināšana kopā ar stāstnieci Līgu Reiteri”.

“Bērnu, jauniešu, vecāku žūrijas” pasākums ar rakstnieci Agnesi Vanagu

Pielikums Nr.6
“Lasīšanas stafete 2025 “

Pielikums Nr.7
Nodarbība “Rudentiņš bagāts vīrs”

Pielikums Nr.8
Nodarbība “Mana Latvija”

2026.gada 5.februārī

Jaunlutriņu pagasta bibliotēkas vadītāja A.Balandīna

ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR
LAIKA ZĪMOGU